

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš
i održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš

KLASA: UP/I-351-03/21-09/445

URBROJ: 517-05-1-1-22-13

Zagreb, 7. rujna 2022.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, OIB: 19370100881, na temelju članka 90. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) te članka 27. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) i odredbe članka 27. stavka 3. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), na zahtjev nositelja zahvata TORINE d.o.o., Jurišićeva 1a, Zagreb, OIB: 09633137060, nakon provedenog postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, donosi

R J E Š E N J E

- I. Za namjeravani zahvat - sunčane elektrane SE NOVA 1 i NOVA 2, Općina Klis, Splitsko-dalmatinska županija - nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš, uz primjenu sljedećih mjera zaštite okoliša:**
1. Obavijestiti nadležnu šumariju o početku radova i s istom definirati pristupne puteve gradilištu koristeći planiranu i izgrađenu šumsku infrastrukturu.
 2. S nadležnom šumarijom utvrditi sječú stabala uz maksimalno zadržavanje vrijednog vegetacijskog pokrova i uskladiti istu s dinamikom građenja te kontinuirano provoditi šumski red, zaštitu od požara i šumskih štetnika.
 3. Pri planiranju i organizaciji gradilišta voditi računa o protupožarnoj zaštiti, a posebno da se ne ugrozi funkcionalnost postojećih protupožarnih puteva i prosjeka. Osobitu pažnju posvetiti prilikom rukovanja zapaljivim materijalima i alatima koji mogu izazvati iskrenje.
 4. Na površinama koje neće biti neposredno zahvaćene građevinskim radovima, zadržati postojeću vegetaciju.
 5. Radove izvoditi tijekom dnevnog razdoblja.
 6. U cilju zaštite od erozije, interne prometnice izvesti na način da oborinska odvodnja ne uzrokuje pojačanu eroziju u okolnom terenu.
 7. Za održavanje lokacije zahvata zabranjuje se upotreba herbicida ili drugih kemijskih sredstava.
 8. Nakon završetka građenja, teren sanirati šumsko-tehničkim mjerama i biološkom rekultivacijom autohtonom vrstom šumskog drveća.

9. Uspostaviti suradnju s ovlaštenicima prava lova radi pravovremenog premještanja lovnogospodarskih i lovnotehničkih objekata (čeke, hranilišta) na druge lokacije ili nadomještanja novim te prijaviti svako stradavanje divljači nadležnom lovoovlašteniku.
- II. **Za namjeravani zahvat - sunčane elektrane SE NOVA 1 i NOVA 2, Općina Klis, Splitsko-dalmatinska županija - nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.**
 - III. **Ovo rješenje prestaje važiti ako nositelj zahvata TORINE d.o.o., Jurišićeva 1a, Zagreb, u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole, odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu.**
 - IV. **Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata TORINE d.o.o., Jurišićeva 1a, Zagreb, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu sa zakonom i drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano rješenje.**
 - V. **Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.**

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata TORINE d.o.o., Jurišićeva 1a, Zagreb, sukladno odredbama članka 82. Zakona o zaštiti okoliša i članka 25. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (u daljnjem tekstu: Uredba), 22. listopada 2021. godine podnio je Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) zahtjev za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sunčane elektrane SE NOVA 1 i NOVA 2, Općina Klis, Splitsko-dalmatinska županija. Uz zahtjev je priložen Elaborat zaštite okoliša (dalje u tekstu: Elaborat) koji je izradio u listopadu 2021. te dopunio u prosincu 2021. i ožujku 2022. godine ovlaštenik ZELENi SERVIS d.o.o. iz Zagreba, koji ima suglasnost Ministarstva za izradu dokumentacije za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/14-08/58, URBROJ: 517-03-1-2-21-14 od 27. siječnja 2021. godine). Voditeljica izrade Elaborata je Marijana Vuković, mag.biol.univ.spec.oecol.

Pravni temelj za vođenje postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš su odredbe članka 78. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša i odredbe članaka 24., 25., 26. i 27. Uredbe. Naime, za zahvate navedene u točki 2.4. *Sunčane elektrane kao samostojeći objekti* Priloga II. Uredbe ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš provodi Ministarstvo. Osim navedenog, člankom 27. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode utvrđeno je da se za zahvate za koje je određena provedba ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš provodi prethodna ocjena prihvatljivosti za područje ekološke mreže u okviru postupka ocjene o potrebi procjene. Postupak ocjene je proveden jer nositelj zahvata planira izgraditi sunčane elektrane kao samostojeće objekte.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sukladno članku 7. stavku 2. točki 1. i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08),

objavljena je 29. ožujka 2022. godine na internetskoj stranici Ministarstva Informacija o zahtjevu za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sunčane elektrane SE NOVA 1 i NOVA 2, Općina Klis, Splitsko-dalmatinska županija (KLASA: UP/I-351-03/21-09/445; URBROJ: 517-05-1-1-22-4 od 24. ožujka 2022. godine).

U dostavljenoj dokumentaciji (Elaboratu) navedeno je, u bitnom, sljedeće:

Lokacija zahvata je na udaljenosti od oko 1 km sjeverno do naselja Veliki Bročanac na dijelu k.č. 1799/2 i 1555, k.o. Veliki Bročanac, na području općine Klis u Splitsko-dalmatinskoj županiji. Planirani zahvat odnosi se na izgradnju SE NOVA 1 instalirane snage 13 MW te SE NOVA 2 instalirane snage 10 MW. Površina SE NOVA 1 iznosi oko 9,9 ha te površina SE NOVA 2 iznosi oko 9,9 ha. Područje svake sunčane elektrane planira se posebno ograditi ogradom visine 3 m koja će biti izdignuta od zemlje najmanje 15 cm kako bi se omogućio nesmetan prolaz malih životinja. Pristup sunčanim elektranama bit će omogućen postojećim šumskim putevima. Unutar zahvata planira se postavljanje fotonaponskih modula (FN moduli) na oko 6 ha (za svaku SE), kontejner za smještaj internih trafostanica i ostale opreme, slobodne površine potrebne za pristup FN modulima kao i neophodni proredi među FN modulima kojim se onemogućava međusobno zasjenjivanje. Planirano je priključenje na elektroenergetsku mrežu pomoću TS Konjsko. Godišnja proizvodnja električne energije za SE NOVA 1 procjenjuje se na oko 20 GWh, za SE NOVA 2 oko 16 GWh.

Ministarstvo je u postupku ocjene dostavilo zahtjev (KLASA: UP/I-351-03/21-09/445; URBROJ: 517-05-1-1-22-5 od 24. ožujka 2022. godine) za mišljenjem Upravi za zaštitu prirode Ministarstva, Upravi šumarstva, lovstva i drvne industrije i Upravi za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište Ministarstva poljoprivrede, Upravnom odjelu za zaštitu okoliša, komunalne poslove, infrastrukturu i investicije Splitsko-dalmatinske županije i Općini Klis.

Općina Klis dostavila je mišljenje (KLASA: 021-05/22-01/01, URBROJ: 2180/03-01/22-356 od 4. travnja 2022. godine) da nije moguće očekivati negativan utjecaj planiranog zahvata na sastavnicu okoliša iz njihove nadležnosti. Upravni odjel za zaštitu okoliša, komunalne poslove, infrastrukturu i investicije Splitsko-dalmatinske županije dostavio je mišljenje (KLASA: 351-01/22-00002/0026, URBROJ: 2181/1-10/07-22-0002 od 11. travnja 2022. godine) da planirani zahvat može imati negativan utjecaj na sastavnice okoliša. Uprava šumarstva, lovstva i drvne industrije Ministarstva poljoprivrede dostavila je mišljenje (KLASA: 351-03/22-01/106, URBROJ: 525-11/591-22-2 od 13. travnja 2022. godine) da uz propisivanje mjera zaštite okoliša nije moguće očekivati značajni negativan utjecaj na šume i šumarstvo te divljač i lovstvo. Uprava za zaštitu prirode Ministarstva dostavila je mišljenje (KLASA: 352-07/22-02/123, URBROJ: 517-10-2-2-22-2 od 19. travnja 2022. godine) da za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš i da je zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu. Uprava za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište Ministarstva poljoprivrede dostavila je mišljenje (KLASA: 351-03/22-01/107, URBROJ: 525-06/196-22-2 od 22. travnja 2022. godine) da predmetni zahvat, uz propisane mjere zaštite, nema negativan utjecaj na okoliš, no istim se poljoprivredno zemljište kao ograničen resurs namijenjen poljoprivrednoj proizvodnji gubi te isto treba uzeti u obzir prilikom razmatranja zahvata.

Na planirani zahvat obrađen Elaboratom zaštite okoliša, koji je objavljen uz Informaciju o zahtjevu za provedbom postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš na internetskim stranicama Ministarstva, nisu zaprimljene primjedbe javnosti niti zainteresirane javnosti.

Razlozi zbog kojih nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš niti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu:

Tijekom izgradnje zahvata može se očekivati povećana razina buke uslijed rada vozila i mehanizacije, ali je taj utjecaj privremenog i kratkotrajnog karaktera i ograničen je na lokaciju zahvata. Rad sunčanih elektrana ne predstavlja značajan izvor buke te se tijekom korištenja ne očekuje utjecaj buke. Tijekom izvođenja građevinskih radova na lokacijama zahvata doći će do emisija čestica prašine i ispušnih plinova u zrak uslijed rada strojeva i kretanja vozila, međutim navedeni utjecaji su lokalnog karaktera i vremenski ograničeni te se ne smatraju značajnima. Tijekom rada sunčane elektrane ne nastaju emisije onečišćujućih tvari u zrak te neće biti negativnog utjecaja na kvalitetu zraka. Utjecaj zahvata na klimatske promjene je zanemariv kao i utjecaj klimatskih promjena na zahvat. Na području zahvata ne nalaze se elementi kulturno-povijesne baštine. Sve vrste otpada koje će nastajati prilikom građenja i korištenja predat će se ovlaštenim osobama. Tijekom izgradnje zahvata doći će do nastanka buke, vibracija, čestica prašine i ispušnih plinova od rada strojeva i vozila, ali navedeni utjecaji se smatraju manje značajnima i bez posljedica za stanovništvo. Planirane sunčane elektrane ne nalaze se na području površinskog vodnog tijela. Zahvatima najbliže površinsko vodno tijelo je JKRN0265_001. SE Nova 1 nalazi se na udaljenosti od oko 2,6 km zračne linije, dok se SE Nova 2 nalazi na udaljenosti od oko 2,9 km zračne linije od najbližeg površinskog vodnog tijela. Negativni utjecaj na vodno tijelo podzemne vode tijekom izvođenja radova moguć je uslijed rukovanja mehanizacijom ili nepropisnog odlaganja otpadom, međutim pridržavanjem zakonom propisanih mjera i opreznim korištenjem i održavanjem radnih strojeva i mehanizacije ne očekuje se negativan utjecaj na kvalitetu navedenog vodnog tijela. Tijekom korištenja sunčanih elektrana ne nastaju tehnološke ili komunalne otpadne vode pa se stoga realizacijom zahvata ne očekuje negativan utjecaj na vodna tijela od otpadnih voda. Mogući negativni utjecaji na šume i šumarstvo, izbjeci će se pridržavanjem mjera iz točaka 1., 2. i 3. izreke rješenja kojom je propisana obveza obavještanja nadležne šumarije o početku radova i definiranja pristupnih puteva gradilištu kako bi se u što većoj mjeri koristila postojeća i planirana šumska infrastruktura, zatim utvrdila sječa stabala uz maksimalno zadržavanje vrijednog vegetacijskog pokrova i uskladila ista s dinamikom građenja te kontinuirano provodio šumski red, zaštita od požara i šumskih štetnika, te vodilo računa prilikom planiranja i organizacije gradilišta o protupožarnoj zaštiti, posebno da se ne ugrozi funkcionalnost postojećih protupožarnih puteva i prosjeka. Propisano je također da se prilikom rukovanja zapaljivim materijalima i alatima koji mogu izazvati iskrenje, ima obratiti posebna pažnja. U svrhu zaštite šuma i biološke raznolikosti, mjerom propisanom točkom 8. izreke rješenja obvezno je nakon završetka građenja, sanirati teren šumsko-tehničkim mjerama i biološkom rekultivacijom autohtonom vrstom šumskog drveća. Kako bi se spriječio negativan utjecaj na divljač i lovstvo, mjerom 9. propisana je suradnja s ovlaštenicima prava lova radi pravovremenog premještanja lovnogospodarskih i lovnotehničkih objekata na druge lokacije ili nadomještanja novim te obveza prijave svakog stradavanja divljači nadležnom lovoovlašteniku. U svrhu zaštite tla i bioraznolikosti propisane su mjere iz točaka 4. i 5. izreke rješenja koje se odnose na zadržavanje vegetacije na površinama koje neće biti neposredno zahvaćene građevinskim radovima te izbjegavanje izvođenja radova tijekom noćnog razdoblja. Mjerom 7. izreke rješenja propisano je da se u cilju zaštite tla i bioraznolikosti zabranjuje korištenje herbicida i drugih kemijskih sredstava za održavanje lokacije zahvata. Kako bi se spriječila pojava erozije, a time i negativni utjecaj na okoliš, mjerom 6. izreke rješenja, propisano je da se interne prometnice trebaju izvesti na način da oborinska odvodnja ne uzrokuje pojačanu eroziju u okolnom terenu. Do privremenog utjecaja na krajobraz doći će tijekom izgradnje zahvata uslijed prisutnosti građevinskih strojeva, mehanizacije i materijala. Ovaj utjecaj je lokalnog karaktera i ograničen na vrijeme izvođenja radova te se ne smatra značajnim. Izgradnjom zahvata trajno će se izmijeniti krajobrazna vizura područja s obzirom da će se u prirodno okruženje unijeti novi antropogeni elementi. Postavljanjem fotonaponskih modula (FN) dodat će se u prostor pravilna tamna površina koja će predstavljati kontrast u odnosu na

boje okolne vegetacije. FN moduli bit će položeni u odnosu na teren pod određenim kutom. Konstrukcije koje ih nose nisu velike visine te zbog razmaka između pojedinih polja ne stvaraju masivni cjeloviti volumen koji bi mogao dominirati prostorom. Uzimajući u obzir sve navedeno, planirane sunčane elektrane predstavljat će novi element u percepciji krajobrazna šireg područja te se utjecaj na krajobraz smatra umjereno negativnim i prihvatljivim. Na području obuhvata zahvata u radijusu od 10 km nalaze se vjetroelektrana Pometeno Brdo te su planirane sunčane elektrane SE Pometeno Brdo, SE Dugopolje, SE Dugobabe, SE Kaštelica te SE Biluš, a za koje su provedeni postupci ocjene o potrebi procjene. Izgradnjom SE Nova 1 i SE Nova 2 očekuje se kumulativni utjecaj u vidu prenamjene i gubitka stanišnih tipova NKS kod C.3.5.1. Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone i NKS kod D.3.4.2.3. Sastojine oštrogličaste borovice i NKS kod E.Šume. Budući da su navedeni stanišni tipovi dobro zastupljeni na širem okolnom području, navedeni gubitak neće značajno utjecati na cjelovitost stanišnih tipova. Realizacijom svih SE planiranih unutar radijusa od 10 km očekuju se kumulativni negativni utjecaji na krajobrazne vizure područja. Kako bi se ublažio kumulativni utjecaj zahvata je potrebno planirati na način da se što bolje uklope u postojeće krajobrazne vizure. Poštujući navedeno utjecaj na krajobrazne vizure i prirodna staništa mogu se svesti na prihvatljivu mjeru. Područje zahvata ne nalazi se na području koje je zaštićeno temeljem Zakona o zaštiti prirode. Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 80/19) planirani zahvat se nalazi izvan područja ekološke mreže. Najbliže područje ekološke mreže je Područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora na udaljenosti od oko 1,99 km od lokacije sunčanih elektrana. POP područje HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora je kao područje posebne zaštite (Special Protection Areas - SPA) prvotno potvrđeno 17. listopada 2013. godine Uredbom o ekološkoj mreži („Narodne novine“, broj 124/13). Budući da se lokacija zahvata nalazi izvan područja ekološke mreže i izvan dosega mogućih utjecaja, prethodnom ocjenom može se isključiti mogućnost značajnih utjecaja na navedena područja ekološke mreže i nije potrebno provesti Glavnu ocjenu. Sukladno svemu navedenom, uz poštivanje propisa iz područja zaštite okoliša i prirode, propisanih mjera zaštite okoliša, posebnih uvjeta drugih nadležnih tijela te s obzirom na obilježja zahvata, ocijenjeno je da zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na sastavnice okoliša i da neće doći do značajnog opterećenja okoliša.

Točka I. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno članku 81. stavku 1. Zakona o zaštiti okoliša, te članku 24. stavku 1. i članku 27. stavku 1. i 3. Uredbe ocijenilo, na temelju dostavljene dokumentacije i mišljenja nadležnih tijela, a prema kriterijima iz Priloga V. Uredbe, da planirani zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na okoliš uz primjenu mjera iz točke I. ovog rješenja, te stoga nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Točka II. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno odredbama članka 90. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša i članka 30. stavka 9. Zakona o zaštiti prirode u okviru postupka ocjene o potrebi procjene provelo prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu te isključilo mogućnost značajnijeg utjecaja na ekološku mrežu i stoga nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Točka III. ovoga rješenja, rok važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 2. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka IV. ovoga rješenja, mogućnost produljenja važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka V. ovog rješenja o obvezi objave rješenja na internetskim stranicama Ministarstva, utvrđena je na temelju članka 91. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Splitu, Put Supavla 1, Split, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

VIŠA SAVJETNICA SPECIJALIST

DOSTAVITI:

1. TORINE d.o.o., Jurišićeva 1a, Zagreb (**R s povratnicom!**)